

2024/2008(ACI)

20.3.2024

NÁVRH SPRÁVY

o uzavretí dohody medzi Európskym parlamentom, Radou, Európskou komisiou, Súdny dvorom Európskej únie, Európskou centrálnou bankou, Európskym dvorom audítorov, Európskym hospodárskym a sociálnym výborom a Európskym výborom regiónov, ktorou sa zriaďuje medziinštitucionálny orgán pre etické normy týkajúce sa členov inštitúcií a poradných orgánov uvedených v článku 13 Zmluvy o Európskej únii (2024/2008(ACI))

Výbor pre ústavné veci

Spravodajca: Daniel Freund

OBSAH

	strana
NÁVRH ROZHODNUTIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
PRÍLOHA: DOHODA medzi Európskym parlamentom, Radou, Európskou komisiou, Súdnym dvorom Európskej únie, Európskou centrálnou bankou, Európskym dvorom audítorov, Európskym hospodárskym a sociálnym výborom a Európskym výborom regiónov, ktorou sa zriaďuje medziinštitucionálny orgán pre etické normy týkajúce sa členov inštitúcií a poradných orgánov uvedených v článku 13 Zmluvy o Európskej únii.....	6

NÁVRH ROZHODNUTIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o uzavretí dohody medzi Európskym parlamentom, Radou, Európskou komisiou, Súdnyim dvorom Európskej únie, Európskou centrálnou bankou, Európskym dvorom audítorov, Európskym hospodárskym a sociálnym výborom a Európskym výborom regiónov, ktorou sa zriaďuje medziinštitucionálny orgán pre etické normy týkajúce sa členov inštitúcií a poradných orgánov uvedených v článku 13 Zmluvy o Európskej únii (2024/2008(ACI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na rozhodnutia Konferencie predsedov zo 14. a 19. marca 2024, ktorými sa schvaľuje návrh medziinštitucionálnej dohody, ktorou sa zriaďuje medziinštitucionálny orgán pre etické normy týkajúce sa členov inštitúcií a poradných orgánov uvedených v článku 13 Zmluvy o Európskej únii,
- so zreteľom na návrh dohody medzi Európskym parlamentom, Radou, Európskou komisiou, Súdnyim dvorom Európskej únie, Európskou centrálnou bankou, Európskym dvorom audítorov, Európskym hospodárskym a sociálnym výborom a Európskym výborom regiónov, ktorou sa zriaďuje medziinštitucionálny orgán pre etické normy týkajúce sa členov inštitúcií a poradných orgánov uvedených v článku 13 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „dohoda“),
- so zreteľom na článok 13 Zmluvy o Európskej únii,
- so zreteľom na článok 232 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. júna 2023 o návrhu na zriadenie medziinštitucionálneho etického orgánu a jeho prílohy¹,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. septembra 2021 o posilnení transparentnosti a integrity v inštitúciách EÚ zriadením nezávislého etického orgánu EÚ²,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. decembra 2022 o podozreniach z korupcie zo strany Kataru a širšej potrebe transparentnosti a zodpovednosti v európskych inštitúciách,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. februára 2023 o zriadení nezávislého etického orgánu EÚ³,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. februára 2023 o nadviazaní na opatrenia požadované Európskym parlamentom s cieľom posilniť integritu európskych inštitúcií,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. júla 2023 o zriadení nezávislého etického orgánu

¹ COM(2023) 311.

² Ú. v. EÚ C 117, 11.3.2022, s. 159.

³ Ú. v. EÚ C 283, 11.8.2023, s. 31.

EÚ⁴,

- so zreteľom na článok 148 ods. 1 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre ústavné veci (A90000/2024),
- A. keďže nezávislosť, transparentnosť a zodpovednosť inštitúcií EÚ sú mimoriadne dôležité pre ich demokratickú legitimitu a pre posilnenie dôvery občanov;
- B. keďže treba riešiť nedostatky vyplývajúce zo súčasného etického rámca, ktorý je v inštitúciách, orgánoch, úradoch a agentúrach EÚ nekonzistentný, s rôznymi pravidlami, postupmi a úrovňami presadzovania;
- C. keďže Parlament vo svojom uznesení zo 16. septembra 2021 a vo svojich následných uzneseniach zo 16. februára 2023 a 12. júla 2023 navrhol zriadiť ambiciózny, skutočný a nezávislý etický orgán;
- D. keďže Komisia 8. júna 2023 predložila svoj návrh na zriadenie medziinštitucionálneho etického orgánu, pričom navrhla normalizačný orgán, ktorý však nemá najmä kapacitu na preskúmanie jednotlivých prípadov a možných porušení etických pravidiel;
- E. keďže uznesenia Parlamentu zo 16. februára 2023 a 12. júla 2023 o zriadení nezávislého etického orgánu EÚ slúžili ako mandát Parlamentu na rokovania;
- F. keďže medziinštitucionálny etický orgán prispeje k posilneniu dôvery v inštitúcie Únie a ich demokratickej legitimity, ako aj k budovaniu inštitucionálnej kultúry založenej na najvyšších etických normách;
- G. keďže súčasné etické pravidlá Parlamentu v jeho rokovacom poriadku stanovujú mnoho štandardizovaných písomných vyhlásení vrátane vyhlásení o súkromných záujmoch, majetkových priznaní, vyhlásení o vedomí o konflikte záujmov pre funkcionárov, spravodajcov, tieňových spravodajcov a účastníkov oficiálnej delegácie alebo medziinštitucionálnych rokovaní, vyhlásení o plánovaných stretnutiach so zástupcami záujmových skupín, a to aj v prípadoch, keď sú delegované na ich asistentov, vyhlásení o príspevkoch spravodajcov k ich spisom, vyhlásení o účasti na podujatiach organizovaných tretími stranami, vyhlásení o daroch a vyhlásení medziskupín alebo neformálnych zoskupení o vonkajšej finančnej podpore;
1. víta dohodu, ktorá umožňuje zavedenie prísnych spoločných etických noriem a preskúmanie jednotlivých prípadov nezávislými expertmi na žiadosť inštitúcie alebo poradného orgánu, ktorý je zmluvnou stranou dohody v súvislosti s akýmkoľvek vyhlásením ich členov;
 2. zdôrazňuje skutočnosť, že konečnú rozhodovaciu právomoc v oblasti vykonávania majú aj naďalej príslušné orgány inštitúcií alebo orgánov; konštatuje, že každá konzultácia s nezávislými expertmi o konkrétnom prípade sa začína žiadosťou strany dohody v súvislosti s jej vlastnými členmi;

⁴ Prijaté texty, P9_TA(2023)0281.

3. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Európska rada sa rozhodla nepristúpiť k dohode;
4. vyjadruje poľutovanie nad neochotou Rady umožniť rozšírenie rozsahu pôsobnosti dohody aspoň na zástupcov na ministerskej úrovni členského štátu, ktorý predsedá Rade, čo zdôvodňuje tým, že v zmluvách neexistuje právny základ na prijatie spoločných minimálnych noriem vzťahujúcich sa na zástupcov členských štátov; zastáva názor, že členovia Rady, podobne ako poslanci Európskeho parlamentu, by mohli byť viazaní pravidlami stanovenými Radou na základe jej právomoci samoorganizácie, ktoré by boli v prípade rozporu s vnútroštátnymi pravidlami rozhodujúce; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že zástupcovia členských štátov zhromaždení v Rade konajú pri prijímaní právnych aktov EÚ ako členovia Rady; zaväzuje sa požiadať o právne vysvetlenie, či by Rada mohla zaväzovať svojich členov na základe spoločných minimálnych noriem;
5. domnieva sa, že nezávislí experti, ktorí sú menovaní na základe konsenzu strán dohody, musia mať odborné skúsenosti najmä v oblasti etiky, integrity a transparentnosti a musia spĺňať požiadavky uvedené v článku 5 ods. 2 dohody, pokiaľ ide o bezchybné profesionálne správanie a odborné skúsenosti vo vysokých funkciách v európskych, vnútroštátnych alebo medzinárodných verejných organizáciách;
6. zdôrazňuje, že nezávislí experti plnia zásadnú úlohu pri skúmaní jednotlivých prípadov na žiadosť strany dohody; domnieva sa, že na účely vypracovania alebo aktualizácie etických noriem by bolo veľmi prospešné, keby každá strana zaslala nezávislým expertom malú náhodnú vzorku prípadov;
7. poznamenáva, že nezávislí experti by mali zo svojich radov vymenovať predsedu; zastáva názor, že nezávislí experti by mali mať pri organizovaní svojej práce, ako aj pri zvolávaní svojich vlastných schôdzí úplnú autonómiu;
8. domnieva sa, že inštitúcia alebo orgán by mali zverejniť odôvodnené odporúčanie nezávislých expertov bez toho, aby boli dotknuté všeobecné nariadenie o ochrane údajov a osobné práva, spolu s rozhodnutím príslušného orgánu, ktorý by mal poskytnúť vysvetlenie, ak sa odporúčania nedodržia v plnom rozsahu;
9. je naďalej odhodlaný konštruktívne sa zapájať do preskúmania dohody, ktoré sa má vykonať tri roky po nadobudnutí jej platnosti s cieľom zlepšiť a posilniť etický orgán, ako sa stanovuje v článku 21 dohody;
10. schvaľuje uzavretie dohody uvedenej v prílohe;
11. poveruje svoju predsedníčku, aby podpísala dohodu s predsedom Rady, predsedom Komisie, predsedom Súdneho dvora Európskej únie, prezidentom Európskej centrálnej banky, predsedom Dvora audítorov, predsedom Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru a predsedom Výboru regiónov a aby zabezpečila jej uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*;
12. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto rozhodnutie vrátane jeho prílohy všetkým stranám dohody pre informáciu.

PRÍLOHA: DOHODA medzi Európskym parlamentom, Radou, Európskou komisiou, Súdnym dvorom Európskej únie, Európskou centrálnou bankou, Európskym dvorom audítorov, Európskym hospodárskym a sociálnym výborom a Európskym výborom regiónov, ktorou sa zriaďuje medziinštitucionálny orgán pre etické normy týkajúce sa členov inštitúcií a poradných orgánov uvedených v článku 13 Zmluvy o Európskej únii